ANG Bayan
Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo
Edisyon nga Iloko
Tawen LVI No. 4
Pebrero 21, 2025
www.philippinerevolution.nu

EDITORYAL

Labanan ti narungsot a halimaw nga imperyalista nga US

Maysa a bulan pay laeng manipud nagtugaw ni Donald Trump kas presidente iti America, ngem kannigid-kannawan ti sinangdo ken dinalapos na, maiyarig ti maysa a halimaw nga agmauyong a tagikuaen na amin para ti pagarian na. Kadagiti pablaak ken gandat na, inikkat ni Trump ti maskara ti US kas "agipaspasaknap iti demokrasya," ken ibunbunannag na ti pudno a rupa ken maris ti US kas awan bubussugan na nga imperyalista a bileg a nailumlom iti krisis ken desperado nga isalakan ti agsusuek nga imperyo.

Iti uneg ti US, pakakitaan ti umun-uneg a krisis ti pulitika ken panagpigsa iti turongen a pasista, rasista ken ultra-konserbatibo, nasaknap nga idaddadanes ni Trump ti demokratiko a karbengan dagiti Amerikano. Iti mandar ni Trump, manupulo a ribu nga empleyado ti gobyerno ti awan an-aniaman na nga inikkat iti trabaho da, iti linged iti "panaginut."

Pinatignay na dagiti armado nga ahensya iti estado tapno naranggas nga ibalud wenno patakyasen dagiti minilyon nga "iligal" nga migrante iti US.

Iti dandani amin a suli iti lubong, sumangsango ti umili ken dagiti pagilian iti pananglipit iti ekonomya ken pangta iti agresyon ti imperyalismo nga US. Ar-aramaten ni Trump ti panangiyetnag iti taripa iti linnakoan, panangibabawi wenno pananglipit kadagiti ayuda militar ken pang-ekonomya, laban kadagiti pagilian a kayat na a lipiten, pasuroten wenno pagparintumengen kadagiti mandar na.

Nangitinnag ni Trump iti nayon a taripa laban kadagiti produkto iti Canada, Mexico ken China iti gandat a lipiten dagitoy tapno ited ti kayat na. Kagiddan na, impablaak ni Trump ti gandat na nga ipauneg ti Canada kas maika-51 estado ti US. Inwaragawag na met laeng ti plano na nga alaen ti kontrol iti Panama Canal manipud iti Panama gapu ta pabpaboran kano daytoy ti China. Agparparnuay met laeng ni Trump iti ariwawa a kayat na a "gatangen" wenno sakupen ti Greenland.

Impablaak met laeng ni Trump ti plano na nga "alaen iti kontrol" ken "tagikuaen" ti Gaza Strip, ken patakyasen amin a Palestino manipud kadagiti daga ken pagtaengan da. Agdadata daytoy a panaglabsing iti wayawaya ken karbengan dagiti Palestino para iti bukod a panangngeddeng. Durdurugan ni Trump ti Zionista nga estado ti Israel nga ituloy manen ti panagbomba iti Gaza, nalawag a panaglabsing iti sispayr a katulagan.

Iti kallabes, inmandar ni Trump ti 90-aldaw suspensyon dagiti $64-bilyon a programa a ponpondoan iti USAID wenno US Agency for International Development. Ar-aramaten ni Trump iti dayta a suspensyon tapno ad-adda a pagparintumengen dagiti atrasado a pagilian a nakadepender la unay iti USAID. Karaman kadagiti liplipiten ni Trump dagiti pangsalun-at a programa sadiay South Africa, a kayat na a pagsanuden iti panangtubngar ti henosidyo a gerra iti Israel laban kadagiti Palestino, ken tapno lappedan daytoy a mangipatungpal ti reporma iti daga a mangrippuog iti urnos iti sigud a rasista a rehimen.

Iti duron ni Trump, rinugian ti US ken Russia ti negosasyon tapno kan' gibusan ti gerra iti Ukraine. Lallalo a lumawlawag a daytoy a gerra ket "proxy war." Pabpabasulen ita ni Trump ti Ukraine a "nangirugi iti gerra", idintu a ti kinapudno na, nabayag nga inaramat iti US ti Ukraine tapno makirinnupak iti Russia. Iti panagpampammarang ni Trump a nasayaat a makilinnangen iti Russia kanaig iti Ukraine, gagar na a kontrolen dagiti mineral a kinabaknang iti rehiyon, kasta met nga agparnuay iti nagbaetan ti Russia ken China, para iti estratehiko a panggep ti US nga isina ti China.

Iti panagturay ni Trump, agtultuloy dagiti pwersa militar ti US iti panangpapigsa iti dakkel a presensya da iti Asia, partikular iti aglawlaw iti China, ken panangaramat iti armado a pwersa iti Pilipinas ken aso-aso a gobyerno a Marcos tapno agtultuloy a durugan ti risiris iti China.

Iti panagdanag a puntiryaen ni Trump ti gobyerno ti Pilipinas kas iti pananglipit na kadagiti dadduma a pagilian, agganggannat ita ti rehimen Marcos nga agpalastog iti barbaro nga among na tapno paneknekan ti kinapudno ken kinatulnog na iti imperyalismo nga US. Ad-adda a pair-iruten ni Marcos ti pannakaigalut iti pangruar a pagannurutan ken pagimbagan ti Pilipinas iti interes ken heyopolitikal a panggep ti imperyalista nga among na a palawlawan ken lappedan ti lallalo a panagpigsa ti imperyalista a China.

Kadagitoy napalabas nga aldaw, pinakaro ti gobyerno a Marcos Jr ti panangpaypay iti apoy kontra-China babaen iti panangkemmeg kanpay idi kadagiti "espiya" ti China ditoy Pilipinas (uray pay nawaya nga agop-operasyon dagiti ahente ti CIA ditoy Pilipinas, kas iti natinnag a pang-espiya nga eroplano na sadiay Maguindanao). Awan-sarday met laeng dagiti pabuya a "panangpadisi" iti "halimaw" a barko ti China Coast Guard sadiay West Philippine Sea (idintu awan tagtagari na idi dimmagas ti nagdakkelan nga USS Carl Vinson iti mismo teritoryal a taaw iti Pilipinas, idi simrek daytoy ti nagbeddengan iti Leyte ken Mindanao, sakbay nga nagistasyon sadiay Palawan).

Ipakpakita kadagiti ad-addangen ti gobyerno a Trump iti desperasyon imperyalista nga US nga irupir ti bukod na kas kangrunaan a kabibilgan iti intero a lubong, iti laksid iti estratehiko a panagkapsut na. Ibagbagi na ti interes dagiti monopolyo kapitalista nga Amerikano nga aggangandat a palawaen ti saklaw iti impluwensya ken kontrol kadagiti pagalaan iti nainsigudan a kinabaknang, ruta ti tagilakoan, ken tay-ak iti panagpuonan iti naduma-duma a paset it lubong.

Ti nauulpit, nararanggas ken manangdidigra nga addang ni Trump ket mangidurduron iti nalawa a panangsupiat iti panagturay na. Ita pay laeng, napartak nga umir-irteng ti pungtot dagiti mangmangged ken umili nga Amerikano. Uray ti korte ken ahensya ti gobyerno ket sumupsupiat iti tiraniya ni Trump. Ti umad-adu a rali iti naduma-duma paset ti US ket pakailasinan iti mabukbukel a dalluyon ti protesta a mangalun-on iti rehimen a Trump, iti kabibiitan a panawen.

Rumbeng met a dagus nga agtignay ti umili a Pilipino tapno labanan ti panagbalin a paspasurot nga aso-aso iti rehimen Marcos, supiaten ti pannakibiang ti US, ken labanan ti panangparingguyod iti Pilipinas it risiris a parparnuayen ti US para iti bukod na nga interes, nangruna maibusor iti karibal na a China. Paggil-ayaben ti pakinakem iti patriyotismo ti umili a Pilipino tapno iyabante ti gubat ti umili tapno ilaban ti pudno a wayawaya ti pagilian, ken gibusan ti kontrol ken dominasyon ti imperyalismo nga US nga isu't kadakkelan a ramut iti panagrigrigat ken panagsagaba iti umili a Pilipino. AB

ANG Bayan

Tawen LVI No. 4 | Pebrero 21, 2025

Ti Ang Bayan ket maipabpablaak iti lenggwahe a Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray ken Ingles. Agawawat ti Ang Bayan kadagiti kontribusyon nga artikulo ken damdamag. Maallukoy met dagiti agbasbasa nga agidanun kadagiti dillaw ken rekomendasyon para iti panagdur-as ti pagiwarnak tayo.

Linaon

Editoryal: Labanan ti narungsot a halimaw nga imperyalista nga US 1
USAID, instrumento iti imperyalismo nga US 3
Dagiti aksyon a gerilya, inrussuat iti NPA 3
Orkids para kenni Ka Maria Malaya 4
Ti karit iti biag-pultaym iti rebolusyon 5
Pananglabsing iti karbengan dagiti ubbing 6
87th IB, berdugo iti Samar 7
Awan ressat a kinaranggas ti 62nd IB iti Negros 8
Kinamaag, kinaagum, nangpakaro ti shear line 8
Iti ababa a sarita 9
Dagiti protesta 10
"Assumption of Jurisdiction" ti DOLE 10

Ti Ang Bayan ket ipabpablaak ti Komite Sentral ti Partido Komunista ng Pilipinas dua a daras iti tunggal bulan

ang.bayan@cpp.ph

USAID, instrumento iti imperyalismo nga US

Kadaytoy Enero, sinuspende ti presidente iti US a ni Donald Trump ti operasyon ti US Agency for International Development (USAID), National Endowment for Democracy (NED) ken dadduma pay a kapada nga ahensya. Dagitoy nga ahensya ket direkta a tengngel iti departmant of State iti US, ti departamento a mangtartarawidwid iti relasyon a pangruar iti imperyalista nga estado. Pagdalanan dagitoy iti pondo para kadagiti maka-US nga korporasyon, institusyon ken grupo iti uneg ken ruar iti pagilian.

Ti suspensyon iti pondo ket kagiddan iti nasaknap a panangikkat ken reorganisasyon iti sibil a burukrasya a pakakitaan iti kumarkaro a krisis iti pulitika ti US. Idurduron daytoy ni Trump iti gandat a kontrolen iti grupo na iti sububukel a burukrasya ken ireorganisa ti badyet tapno agserbi iti bukod na nga interes ken ultra-konserbatibo nga adyenda.

Idi 2024, naggastar iti US iti nasurok kumurang $30 bilyon para iti USAID, adayo a basbassit (3%) ngem iti $886 bilyon kabuklan a ginastar na para iti depensa ken militar. Instrumento daytoy para iti aw-awagan a "soft power" iti US. Ti "soft power" ket estratehiya tapno impluwensyaan dagiti desisyon dagiti estado ken galad dagiti umili, grupo ken organisasyon babaen kadagiti manangngallilaw a proyekto. Maysa daytoy a langa iti saan a direkta a pannakibiang, imbes nga agaramat iti panangpilit wenno kinaranggas. Ar-aramaten daytoy kagiddan iti "hard power" wenno direkta ken naranggas a pannakibiang, kas kadagiti operasayon nga irurussuat iti Central Intelligence Agency. Agpada nga ar-aramaten ti US ti "soft" ken "hard power" tapno papigsaen ti imperyalista a bileg ken pagtalinaeden iti hegemonya na iti intero a lubong.

Iti naglabas a dekada, nagbalin a napateg nga instrumento ti USAID iti panangiyabante kadagiti neoliberal a pagannurutan iti ekonomya, panangpapigsa iti kultural nga impluwensya iti US, pananggamrud kadagiti nainsigudan a kinabaknang dagiti malakolonya, panangiduron kadagiti proyekto a pang-imprastraktura nga agnumnumar kadagiti korporasyon nga US ken panangitandudo kadagiti seguridad ken interes militar ti US. Kadagiti pagilian a kayat a kontrolen iti US, nangruna iti Latin America, ar-armaten met laeng dagitoy a proyekto para iti paniktik ken pannakibiang kadagiti pangueg nga usapin dagiti pagilian.

It Pilipinas, maar-aramat iti USAID ken pangpabanglo na kadagiti proyekto tapno kalluban dagiti nasaknap nga ayuda militar ti US iti pagilian. Segun kadagiti report, apektado iti $4-bilyon gatad a proyekto iti USAID ditoy pagilian ita a tawen. Kakuyog iti daytoy a pondo ti $500 milyon wenno P27.5 bilyon ayuda militar a naikkedeng nga ibukbok .ti US iti kapada a panawen.

Kas iti dadduma a pagilian, dagiti programa na iti Pilipinas ket panglimlimo a panangitantandudo iti "wayawaya," "demokrasya," "karbengantao," ken kabiagan. Sumagmamano kadagiti kababayagan a program iti USAID iti pagilian ket us-usaren iti panangduprak iti pannakilaban ken kapitulasyon iti pannakidangadang iti Bangsamoro Mindanao. Kasta met a kangrunaan nga agnumnumar iti daytoy dagiti pribado nga kompanya iti America ken institusyon a "kabinnulig" ti ahensya iti implementasyon.

Iti aktwal, kangrunaan a ponpondoan ti US iti terorismo iti papet nga estado iti Pilipinas babaen kadagiti ayuda, panagsanay, ken indoktrinasyon iti reaksyunaryo nga hukbo iti kontra-insurhensiya. Ti ponpondoan na daytoy ket iti panangparmek iti progresibo ken indibidwal a lumablaban iti imperyalista a dominasyon ti US ken papet nga estado na. AB

Dagiti aksyon a gerilya, inrussuat iti NPA sadiay Rizal, Mindoro ken Negros

NAGIRUSSUAT KADAGITI TAKTIKAL nga opensiba dagiti yunit iti New People's Army (NPA) iti naglabas a lawas laban kadagiti pwersa ti militar ken manangdadael a konstruksyon sadiay Rizal, Mindoro ken Negros.

Sadiay Rizal, binigwasan iti NPA-Rizal (Narciso Antazo Aramil Command) ti tropa ti 90th IB idi Pebrero 17 sadiay Sityo Tayabasan, Barangay San Jose, Antipolo City, alas-3 iti malem. Maysa a soldado iti napasag.

Nabayagen nga agin-indeg iti lugar dagiti tropa ti AFP nga agserserbi kas protektor iti manangdadael a Wawa-Viologo Dam ken panagkwari a nangpadisi kadagiti mannalon ken nangyeg iti nakaro a pannakadadael iti aglawlaw iti Rizal.

Sadiay Negros Oriental, inrussuat dagiti Nalabaga a mannakigubat ti panangdusa kadagiti mananggamrud ken manangdadael nga operasyon iti kompanya a kukua iti dakkel a komprador a pamilya iti Limkaichong idi Pebrero 8 sadiay Barangay Aya, La Libertad. Pinaralisa iti yunit ti maysa a *dump truck*, maysa a pison, ken dua a backhoe nga us-usaren iti panangaramid iti kalsada para iti pagminasan ken plantasyon. Agarup P20 milyon ti kabuklan a danyos iti operasyon.

Kabayatan na, napaay ti rumaraut nga yunit iti 4th IB laban iti yunit ti NPA sadiay Sityo Balugo, Brgy. Budburan, Mandalay, Oriental Mindoro idi Pebrero 15. Situtured a limmaban dagiti nalabaga a mannakigubat isu a naparmek da dagiti berdugo. Dua iti natay, karaman ti kumander iti platun, ken siyam ti nasugatan iti intar ti rumaraut a kabusor.

Sakbay daytoy, saan a bumaba iti uppat a soldado iti 203rd IBde ti kaswalti iti dua nga aktibo a depensa dagiti yunit iti NPA-Mindoro (Lucio de Guzman Command) kadagiti panangraut nga inrussuat ti militar sadiay San Jose, Occidental Mindoro idi Pebrero 11.

Orkids para kenni Ka Maria Malaya, ipatpateg a bannuar ken mannakigubat iti idaddadanes a masa

Kangangatoan a pammadayaw ken parangal ti idatdaton iti pamunuan ken kasapian iti Partido Komunista ti Pilipinas, amin a Nalabaga a mannakigubat ken kumander it New People's Army, ken iti amin a rebolusyonaryo a pwersa iti umili a Pilipino, kenni Ka Maria Malaya (Myrna Sulatre), maysa kadagiti mangidadaulo a kadre iti Partido ken ipatpateg a mannakigubat iti idaddadanes a masa a mangmangged, mannalon, ken umili a Lumad iti Mindanao.

Ni Ka Maria, 71, ket napasag iti kauudian a pannakisaranget na idi Pebrero 12 sadiay Barangay Paning, Butuan City, iti maysa a nainget a rinnupak iti nagbaetan iti New People's Army ken iti naulpit a pasista a pwersa iti 901st IBde.

Isuna ket kagawad iti Komite Sentral ken Kawanihan ti Pulitika. Kameng met laeng isuna iti Komisyon ti Mindanao ken timmakem kas kalihim iti Panrehiyon a Komite iti Partido iti Northeast Mindanao iti napalabas a nasurok dua dekada. Nagbalin met laeng isuna a tagapagsarita iti National Democratic Front iti Northeast Mindanao.

Taga Bayugan City, Agusan del Sur, naggapu ni Ka Maria iti pamilya nga akintengngnga a mannalon. Nagturpos isuna iti kurso nga agroteknolohiya iti maysa kadagiti unibersidad iti Butuan. Pinanawan na iti relatibo a nanam-ay a biag tapno awan panagduadua nga agserbi iti masa a magunggundawayan ken maidaddadanes. Nagkameng isuna iti Partido idi 1977, iti kangitingitan iti nasipnget a pasista panagturay iti daydi diktarura a Marcos.

Iti napalabas a lima dekada, naggakem isuna it naduma-duma a rebbengen, karaman iti panangidaulo iti rebolusyonaryo a trabaho kadagiti syudad ken kaaw-awayan, agpada iti laud ken amianan-a-daya a Mindanao.

Uray iti kaano man, saan pulos kimmapsut iti taktakderan na para iti rebolusyonaryo a panggep. Awan sarday a tinungpal na dagiti pagrebbengan na kas kadre iti Partido ken daulo iti New People's Army, uray pay natakuatan na nga adda kanser na, a dua dekada na a sinango babaen iti kinadisiplinado iti makan ken panangagas. Naregget ni Ka Maria nga agad-adal iti Marxismo-Leninismo-Maoismo. Nasirib na nga iyap-aplikar dagiti basaran a prinsipyo, patakaran, ken programa iti Partido kadagiti kongkreto a kondisyon iti umili sadiay Northeast Mindanao. Kagiddan na, agad-adal isuna kadagiti rebolusyonaryo a kapadasan iti Vietnam, China, ken dadduma pay a pagilian, kasta met kadagiti dadduma a rehiyon iti pagilian.

Iti uneg ti mano tawen, nairut na a kabinnulig iti asawa na, ti sigud a tagapagsarita iti NPA a ni Ka Oris, iti panangidaulo iti Partido ken iti NPA iti pananggun-od kadagiti rebolusyonaryo a balligi iti panangiyabante iti naunday a gubat it umili. Maysa isuna kadagiti katitibkeran nga adigi iti Maikadua a Naindaklan a Tignayan a Panagilinteg idi 1992, nga intandudo na ken inpatungpal nga awan panagkeded.

Ni Ka Maria ket nagbalin a maysa kadagiti kalalaingan a kadre militar. Kanayon na a siguraduen a komprehensibo a dumur-dur-as ti gubat ti umili iti Northeast Mindanao. Ti sidong iti natibker a panangidaulo ni Ka Maria, nangiyabante ti NPA ken umili iti awan-ressat a pannakilaban kadagiti manangdadael ken mananggundaway a kompanya iti minas, plantasyon, ken ekoturismo a proyekto a mangpadpadisi iti masa nga anakling-et manipud kadagiti komunidad da, ken mangdaddadael iti aglawlaw.

Inmaldit na iti NPA a saan a magunggon iti pangngeddengan na a labanan iti amin a langa iti panangidadanes ken gun-oden ti hustisya iti amin a krimen dagiti pasista laban iti umili.

Pinaregta na ken timmulong isuna nga agorganisa iti pannakilaban iti masa a Lumad a Manobo iti panangsalaknib kadagiti nainsigudan a daga, ken pananglapped iti kumarkaro nga agresyon dagiti "development projects." Gapu iti daytoy, makapungtot la unay dagiti dadakkel a burgesya komprador ken multinasyonal a korporasyon, a nangited iti pondo tapno armasan ken sanayen dagiti armado a pwersa iti kabusor ken dagiti grupo a pangmilitar tapno labanan ti NPA, ken "paksyaten" ni Ka Maria.

Kadagiti panaginana, mangal-ala ni Ka Maria iti ladawan iti pintas dagiti naisangsangayan nga orkids ken sabong, a mangipakpakita iti maris iti tengnga iti ngayed iti kabakiran kadagiti kampo a gerilya.

Kas iti panagtaray iti dara dagiti rebolusyonaryo a bannuar iti urat ni Ka Maria, agtartaray ita ti dara na kadagiti urat iti barbaro nga henerasyon iti kadre ti Partido ken nalabaga a mannakigubat. Determinado da, kas kenni Ka Maria idi, nga itultuloy ti gubat ti umili manipud iti maysa a tukad inggana iti sumaruno, agturong iti naan-anay a balligi.

Inadaw manipud iti pammadayaw iti Komite Sentral iti Pilipinas kenni Ka Maria Malaya, Pebrero 14, 2025. AB

Koresponsal

Ti karit iti biag-pultaym iti rebolusyon

Damo a namulat ni Loren, maysa a babai nga agtutubo, idi panawen iti pandemya. Dakkel ti gura na iti inyetnag a *lockdown* iti rehimen Duterte a nangdalapus kadagiti napapateg a pasamak iti biag na, kas iti panagmartsa iti panagturpos na iti *senior* hayskul ken makairussuat iti maika-18 panagkasangay na. Naawanan trabaho dagiti nagannak na, ken natayan ti pamilya da gapu ta awan pinagbayad da iti ospital.

"Imposible a saanak a namulat kadaydi a panawen," istorya na. Nagbabad isuna iti *social media* ken nakasubaybay kadagiti post ni Chad Booc, maysa nga aktibista a mannursuro. Manipud kadagiti *online* a panagsasarita, naamiris na iti kinapateg iti pannakipaset kadagiti organisasyon masa dagiti agtutubo a kas kanyana a maririing iti nadumaduma nga parikut iti umili.

"Nagbalin (ak) a tambay iti Discord ken dadduma pay nga *online* a panagsasarita," istorya ni Loren. Ngem iti laksid ti interes na, adda panawen idi a nagsardeng isuna nga agsaludsod kadagiti mapaspasamak iti gimong. Namulat manen isuna idi nadamag na ti nakaam-ames a pammapatay kenni Booc ken dadduma pay a naam-ammo na kas New Bataan 5.

"Sangit, pungtot ken awan sarday a pammabasol iti pasista a rehimen ti nagmalem nga inaramid ko idi makompirmak iti napasamak kada teacher Chad," pananglagip na. "Saan ko nabaelan a bukodan iti liday ken pungtot, napanak iti kalsada, iggem ken pukkaw ti panawagan iti hustisya. Dayta ti makagapu apay namulat ken nagtignayak."

Sipud idi, saan pulos isuna naawan iti kalsada. Nagsubli isuna nga estudyante iti Nailian Demokratiko a Pagadalan. Limmaok isuna kadagiti panagprotesta.

Idi naglukat dagiti eskwelaan, simrek isuna iti maysa nga unibersidad kas "iskolar iti kabagian." Ditoy ket sinango na ti isyu iti nangato a gastos iti edukasyon ken panangbaybay-a ti estado iti sektor. Gapu iti daytoy, nagpinget isuna nga agorganisa iti intar ti pada na nga estudyante.

"Saan a kas kari na nga ited dagiti adda iti turay dagiti maiparbeng kadagiti agtutubo," kuna na. Napaneknekan na daytoy idi saan a naproseso ti aplikasyon na para iti pinansyal a tulong iti maudi a tawen na iti kolehiyo. "(K)asapulak nga agpakpakaasi tapno maikaradap iti panagbasak wenno makigasanggasat iti rinibribu nga estudyante nga mangnamnama a makaserrek kadagiti pampubliko nga unibersidad."

Iti laksid daytoy, pampanunoten na latta a makapagturpos ta maysa tawen laengen ket addan diploma na. Ngem naamiris na met laeng a saan na a kasapulan iti diploma tapno baliwan ti parigat a sistema ken pyudal-patriyarkal a gimong a doble a mangparparigat iti babbai nga agtutubo a kas kanyana.

"Angaw ko kadagiti kakadua a saan kon a kasapulan iti diploma it kolehiyo nu siak metten ket 'nakaturpos iti PADEPA' ken tuloy-tuloy nga agad-adal iti teorya ken praktika," kuna na.

Iti kapadasan na, ti kaipapanan na iti biag-pultaym iti syudad ket inaldaw-aldaw a panangbakbak ken panangpili a ringbawan ti nakairuaman a burgis a kultura.

"Saanakon a sumursurot iti gimik dagiti gagayyem ko," istorya ni Loren nga idi ket nalaing nga agsusop iti *vape* ken agusar kadagiti *app* iti *smartphone* para iti pannakideyt. "Mas mauwawnakon a makasursuro iti teorya ken pag-aadal iti Marxismo-Leninismo-Maoismo ken agisuro iti PADEPA, lumaok kadagiti panagtignay uray kasano kasapa, makipagbiag iti bambantay ken pabrika ken mapan kadagiti eskwelaan tapno agpamulat, agorganisa ken agpatignay."

Adda dagiti gundaway a kayat na a sumuko iti trabaho na. Ngem tapno ringbawan dagitoy, mangadadaw isuna kadagiti adal no kasano a rinisut dagiti kakadua dagiti kontradiksyon. Pampanunuoten na iti atiddog a nagdalanan iti rebolusyon, adun iti nangidaton iti biag na. Laksid iti daytoy, adu latta ti agtaltalinaed uray ammo da a saan dan a makita ti balligi. Dakkel ti panangapresiar na kadagiti kakadua a mangitantandudo iti nailian a demokrasya para kadagiti annak, appoko, ken nabati a lagip ken paset dagiti kakadua a martir.

"Nakababain iti organisador ko a ni Teacher Chad a maysa kadagiti rinibribu a biktima iti pasista a rehimen," kuna na. "Saanak a perpekto nga aktibista ken organisador, ngem saanak a mabannog ken agsardeng nga agsursuro, agisuro, agilinteg, agringbaw, agayat ken makidangadang."

Ita a tawen, sangoen manen ni Loren ti narikut a pangngeddeng—nu agtuloy nga agpultaym iti syudad, wenno mapanen iti kaaw-awayan. AB

Koresponsal

Ti umad-adu a pananglabsing iti karbengan dagiti ubbing iti sidong ti turay ni Marcos

Tinubngar ken kinondena ti Makabayang Kilusan ng Bagong Kababaihan (Makibaka) iti laeng napalabas a pablaak ti rehimen Marcos a mabalinen nga ilaksid ti listaan iti Pilipinas manipud iti panangsipsiput ti UN Special Representative of the Secretary General (SRSG) on Children and Armed Conflict wenno dagiti ubbing iti paggugubatan. Kuna ti Makibaka, kinasalawasaw ti ibagbaga ni Marcos nga nagballigi ti gobyerno daytoy iti panangsango kadagiti pakasaritaan nga pang-ubbing kas iti *child labor*, panangranggas kadagiti ubbing, *trafficking*, pannakabansot ken uray iti panangsango iti kinarigat gapu iti gubat.

Pinakdaaran ti Makibaka ti UNSRSG a naun-uneg nga usigen dagiti isumsumite nga report ti rehimen Marcos. Kuna daytoy, manangallilaw ken bangbangbangir a panagkita dagiti report daytoy iti panggep na nga kalluban dagiti nagduduma a panagranggas ken panaglabsing iti karbengan dagiti ubbing, kadagiti pamilya dagiti komunidad, nga gapu iti napalalo a kinarigat ket lumablaban ken makigubgubat. Ti agpayso, saan a "kampeon" dagiti proteksyon dagiti ubbing ti rehimen Marcos, ketdi numero uno nga mangrabrabngis kadagiti karbengan da.

Iti report ti Ang Bayan, saan a bumaba iti 1,267 kaso ti panaglabsing kadagiti kalintegan kadagiti karbengan-tao nga pakaibilangan dagiti ubbing manipud nagtugaw ni Ferdinand Marcos Jr idi Hunyo 2022 inggana Enero ita nga tawen. Paset daytoy dagiti kaso ti pammapatay, napaay a pammapatay, panagdukot, tortyur, iligal a panangaresto ken detensyon dagiti menor- de-edad ken dagiti nailaksid nga ubbing. Biktima da met ti panagbomba, istraping, pilit a panangpapanaw, blokeyo iti makan, pananglipit ken intimidasyon, ken okupasyon militar. Amin dagitoy ket maibusor iti internasyunal a makatao a linteg, ken ispesyal a proteksyon kadagiti ubbing, ken dagiti baro a kaiyanak ken dagiti ina nga agpaspasuso.

Sangapulo nga ubbing ti awanan asi a pinatay dagiti soldado ti AFP ken pinaruar a natay kadagiti engkwentro iti nagbaetan daytoy dagiti yunit ti New People's Army (NPA). Maibilang daytoy ti 9-tawen na nga ni Kylene Casao iti Batangas, 17-tawen na nga ni Argie Salvador sa Camarines Norte ken 16-tawen na a ni Eusibio Cranzo (Kuni Cuba) iti Sultan Kudarat. Iti Negros, minasaker ti 94th IB ti pamilya Fausto, mairaman ti 11-tawen na ni Raben ken 15-tawen ni Ben, kasta met ti pammapatay daytoy iti 16-tawen na nga ni Everly Kee, kadua na ti lima a bulan a masikog nga ina na.

Idiay Masbate, awan asi a pinatay dagiti soldado ti 17-tawen na nga ni Carling Belen ken ni JP Osabel iti agsina nga insidente. Agpada a pagat-atapan dagiti soldado a Nalabaga a mannakigubat dagitoy. Idiay Samar dua nga ubbing ti basta laengen pinaltogan ti 73rd IB idi nadanonan da ida iti bakir. Iti Samar met laeng, agpada a pinatay dagiti berdugo ti 63rd IB ni Ronie Obiado ken ti 2-tawen nga apoko na nga ni Intoy. Iti Oriental Mindoro, maysa nga ubing ti pamilya Inyab ti pinatay kabayatan nga madama ti kombat nga operasyon dagiti berdugo nga soldado. Amin dagitoy nga kaso, paulit-ulit nga tinubngar dagiti pamilya, gagayyem ken bumaryo ti kinaulbod ti AFP nga adda ti pakainagan ti NPA dagiti biktima.

Tallopulo nga ubbing ti biktima ti panagdukot, gandat a panangdukot ken iligal a detensyon. Lima kadakuada ket baro a naipasngay nga ubing. Maysa ditoy ni Baby Rhea, anak dagiti Nalabaga a mannakigubat, a kinidnap ti 74th IB tapno puersaen a sumuko dagiti nagannak na. Kasta met ti panggep dagiti berdugo ti panangkidnap ken ni Baby Marx iti Negros. Iti Samar, dua a baro a naipasngay nga ubbing ti limed nga imbalud iti kampo ti 8th IB, kadua da dagiti ina da, tapno pasurenderin dagiti ama a pagduduaan da nga mannakigubat. Kasta met, ginandat ngem nalappedan dagiti bumaryo ti panangala dagiti soldado ti maysa a baro a naipasngay nga ubing kalpasan nga iligal da nga arestaren ti ina na idiay Masbate. Iti Samar met laeng, pito a menor-de-edad ti tiniliw ken inaramid nga "hostage" iti uneg ti kampo militar tapno aramaten nga appan kadagiti nagannak na nga suspek a mannakigubat.

Saan a nakalasat ti tortyur dagiti ubbing iti ima dagiti soldado. Iti Samar, karaman nga imbilag iti kainitan ti dua a menor-de-edad na nga anak ni Tipano Rotamola kalpasan nga ibagbaga dagiti soldado nga karaman isuna ti maysa nga ambus ti NPA. Iti Surigao, kinabil da ti dua nga ubing da Archie ken Dennis, karaman ti sabali pay a myembro ti pamilia Montenegro, gapu ta ipagarup da a sumupsuporta da iti rebolusyonaryo a tignayan.

Rinibu nga ubbing ti nakarikna ti troma ken buteng ti awan anawa a panagbomba, ken panagistraping ken panagkanyon iti Samar, Negros, Ilocos, Agusan, Cagayan, Aurora, Kalinga, Bukidnon, Abra, Iloilo, Camarines Sur, Quezon, Surigao, Nueva Ecija ken Mindoro. Agusar kadagiti kabaruan ken kangatuan a teknolohiya nga dagiti panggubat nga eroplano, ho-

Suruten iti panid 7

87th IB, berdugo iti Samar

Agtultuloy ti panangimula ti terorismo ti 87th IB kadagiti ili ti Samar. Kaudian a krimen daytoy ti panangpaltog dagiti berdugo a soldado daytoy iti agama a mannalon iti Sto. Niño, Paranas, Samar idi Pebrero 5. Kapada iti dadduma a kaso, pinaruar da a Nalabaga a mannakigubat ti NPA ti dua tapno kalluban dagiti krimen ken sungsungbatan da iti internasyunal a makatao a linteg.

Agturong dagiti agama da King ken Reymark Abalos iti talon da iti alas-8 ti bigat tapno asikasuen ti nuang da idi masabat dagiti soldado. Inlanad dagiti residente, nagkamalian dagiti soldado a Nalabaga a mannakigubat dagiti dua, kasaruno ti maysa a labanan idi 4:20 ti parbangon iti adayo nga murdong ti Barangay Santo Niño ken Barangay Maylobe.

Kasubsubli laeng ni King iti Samar manipud iti panagtalinaed na ti sumagmamano a panawen iti Manila. Pimmanaw isuna iti isla gapu ta saan a sardengan a pilpiliten ti 87th IB nga agserbi nga aset-paniktik iti barangay kontra iti soldados ti umili.

"Awan babain da nga ipagpanpannakkel ti balligi da uray nakalawlawag iti ladawan nga isuda mismo ti nangala, a buneng laeng ti tugot dagiti agama," pablaak ti NPA-Western Samar. Sinuktan kano pay dagiti soldado ken sinukatan ti kawes dagiti agama nga basar kadagiti bumaryo ket saan a daydiay ti kawes da idi pimmanaw da iti balay da.

Adayo iti lugar dagiti King iti lugar ti labanan, basar iti NPA-Samar. Inggagara a pinatay dagiti dua iti busor dagiti soldado gapu iti agsasaruno a pannakapaay iti panangraut ken engkwentro kadagiti yunit ti NPA iti umuna nga lawas ti Pebrero.

Iti report ti yunit, napaay ti maysa a kompanya ti 82nd DRC nga pukawen ti maysa nga yunit ti NPA iti Barangay Calapi, Motiong idi Pebrero 1. Kuna ti NPA-Western Samar, epektibo a nakapagdepensa dagiti Nalabaga a mannakigubat no sadino ket maysa nga opisyal ti DRC ti napatay kabayatan a natalged a nakaatras nga awan ti kaswalti ti yunit.

Natalged a nakaatras ti yunit ti NPA-Western Samar iti napasamak nga engkwentro idi Pebrero 5. Iti suron ken pungtot ti militar, nangibulos daytoy ti 17 bala ti mortar ti terorista a panggep a darupen ti maysa a yunit ti NPA. Saan a daytoy ti umuna a gundaway a pinarmek ti 87th IB ti ili ti Samar. Idi Setyembre 2023, maysa a lawas daytoy nga binomba dagiti barangay ti San Nicolas ken Aguingayan iti San Jose de Buan nga nagbunga iti perwisyo iti bumaryo. Kagiddan ti terorismo ti panangiparit kadagiti mannalon nga mapan kadagiti pagtatalonan. Kasta met dagiti eskuelaan ket inkapilitan nga agserra gapu iti daytoy. Basar kadagiti bumaryo, "mas nasaysayaat pay ti kasasaad da no umatake dagiti dudon ken bao, gapu ta uray kaskasano ket adda latta ti maapit mi. Ngem no 87th IB ti rumaut, napalalo a bisin ti mapadasan."

Maysa pay a panagbomba ti inreport dagiti residente ti Sityo San Pedro, Barangay 3, San Jose de Buan, Samar idi Hunyo 2024. Panagibales a panangraut daytoy ti militar kalpasan a matay ti maysa a soldado ti operasyon a haras ti NPA-Western Samar. Gapu iti panagkanyon ken intinnag nga panangiparit ti militar, kaadduan kadagiti mannalon ket saan a nakapagsukay kadagiti um-uma da. Ti dadduma ket naiduron nga agbakwit iti buteng a matamaan ti bomba. Malaksid iti panagkanyon, nagtakaw pay kadagiti dingnguen ken makan dagiti soldado manipud kadagiti mannalon.

Iti nakaro nga imbunga a perwisyo ti 87th IB, nagtataripnong dagiti residente iti naibaga a sityo tapno irupir ti panangpatalaw kadagiti soldado a nakakampo iti lugar da.

Nangidanon ti pannakipagladingit ti NPA-Western Samar kadagiti kabagian ti agama nga Abalos ken dadduma pay a biktima ti 87th IB. Kari daytoy nga dumteng ti panawen a pagbayaden ti rebolusyonaryo a tignayan ti pasista nga 87th IB kadagiti nakaam-ames a krimen kontra kadagiti umili. AB

Manipud iti panid 6

witser, ken *drone*, dinadael ti panagbomba dagiti sibilyan a komunidad dagiti minorya a mannalon. Apektado uray dagiti panagadal dagiti ubbing gapu ta mapilitan dagiti lokal a gobyerno nga isuspinde ti klase kadagiti lugar nga no sadino ket nasedsed ti panagbomba ken militarisasyon.

Saan a nakalasat dagiti ubbing kadagiti komunidad ti mannalon iti peggad ti panangraut dagiti maton ti panangagum ti daga, katinnulong dagiti pulis ken militar. Maibilang ditoy dagiti ubbing iti Asienda Yulo, Lupang Ramos, dagiti kataltalonan iti Bulacan ken adu pay.

Saan met laeng nga nakalasat dagiti ubbing iti komunidad dagiti mangmangged ken mala-mangmangged iti syudad ken naduma-duma a porma ti pammutbuteng, panangipangta, panagdukot ken pammapatay. Iti rekord ti AB, saan a bumaba iti tallo a komunidad ti naglak-am ti nararanggas a demolisyon. Maysa daytoy ti demolisyon idiay Quezon City tapno ikkan ti dalan ti konstruksyon ti *parking lot* ti pampubliko nga ospital ti ubbing nga nagresulta ti pannaturog dagiti maladaga ken nakakaasi nga ubbing iti kalsada.

Pammameknek laeng a nasaknap dagiti panaglabsing iti karbengan-tao kadagiti ubbing, ken iti umili iti kabuklan na, nga agtultuloy ti kampanya a panangidadanes ti rehimen iti nagan ti panangparmek ti rebolusyonaryo a tignayan nangruna iti kaawawayan. AB

Awan ressat a kinaranggas ti 62nd IB iti Negros

Innala ken naiplano a pinatay dagiti soldado ti 62nd IB ti mannalon a ni Rolito Tanillo iti Barangay Tala-on, La Libertad, Negros Oriental idi Pebrero 10, alas-7 ti rabii. Basar iti report, impanaw isuna dagiti soldado manipud iti balay na, naipan iti sabali a lugar tapno mapapatay.

Pinaruar dagiti Soldado a natay isuna iti engkwentro iti New People's Army (NPA). Awan kaes-eskan na a nagpaputok para iti palso a labanan. Nangited daytoy iti nakaro a panagbuteng kadagiti bumaryo.

Mano nga aldaw sakbay iti pammapatay, di nainkalintegan a pannakaibalud kadagiti sibilyan idi Enero 29 iti Central Negros.

Iti Barangay Linantuyan, Guihulngan City, Negros Oriental, imbalud ti 70 anyos nga ni Naring Remasog iti saan a nalawag a basaran. Agingga iti agdama ket saan a masigurado ti pamilya no sadino nga impan dagiti soldado ti biktima ken no ania ti kasasaad nan.

Iti Barangay Santol, Binalbagan, Negros Occidental, inaresto ni Bobet Carillo idi Pebrero 29. Pinagkali ti daga iti uneg ti balayda ti asawa ken anak na tapno biruken ti armas nga ilemlemmeng idiay ni Carillo. Malaksid pay, pinilit a pinaggayd iti kombat operasyon ni Carillo iti kabangibang nga ili nga asideg iti Binalbagan idi Pebrero 18, inreport dagiti residente ti Asienda Tres Hermanos iti Barangay Luna, Cadiz City ti panagadu dagiti Scout Ranger manipud iti 79th IB iti komunidad. Sinerrek da ti balay ti daulo ti asosasyon ken impauneg isuna iti interogasyon.

Pannakapilit. Iti Cordillera, indarum iti reklamo a panaglabsing iti "terorrism financing" ti tagapagsarita ti Kilusang Mayo Uno-Cordillera nga ni Mike Cabangon. Idi Pebrero 15, nakaawat ti reklamo nga indarum ti pulis maibusor kaniana para kano iti dua nga insidente ti panaglabsing iti "terorrismo financing".

Ni Cabangon ti maika-12 progresibo nga individual iti Northern Luzon nga indarum ti ara-aramid a kaso maipapan ti *terrorism financing.*

Iti Iloilo, inreport ti Anakbayan-West Visayas State University (WVSU) ti panangkompronta daytoy ti maysa a myembro ti Student Intelligence Network (SIN) iti uneg ti Reserve Officer Training Corps (ROTC) a nagpammarang nga estudyante ti unibersidad ken panangtiktik iti organisasyon da. Nagipudno ti nasao nga indibidwal iti inaramid na nga paniniktik maibusor kadagiti myembro ti Anakbayan-WVSU maiyannurot ti bilin kenkuana ti ROTC.

Kinamaag, kinaagum, nangpakaro ti epekto ti *shear line*

KINONDENAR TI PEOPLE Surge, Alyansa dagiti nakalasat ti didigra, ti kinamaag ti rehimeng Marcos nga ikkan ti proteksyon dagiti bulnerable a komunidad ti panawen dagiti bagyo ken panagtutudo nga bunga ti *shear line.* Binatikos met daytoy ti panangpabor ti rehimen iti makadadael a proyekto ken operasyon ti panagminas, kwari ken panangbaliw ti usar ti daga a nangpakaro kadagiti nadadael ti layus ken panagtudo. Inrupir daytoy a kasapulan nga ikkan ti hustisya ken kompensasyon dagiti nakalasat kadagiti didigra ken isardeng dagiti naibaga a makadadael nga operasyon.

Manipud Enero, sibubukel a barangay iti Samar, Davao, dagiti rehiyon ti Camarines, Cagayan ken dadduma pay a probinsiya ket nalayus ti nabayag ken napigsa nga tudo nga kagiddan ti *shear line.* Ti *shear line* ket panagdinnungpar ti agduma a partak, direksyon ken temperatura ti angin agresulta ti panagtudo.

Iti laeng napalabas, nalayus iti panagtudo dagiti barangay ti rehiyon ti Calabarzon, Western Visayas ken Central Visayas nga nangyeg ti pannakaperdi ti 850,000 indibidwal. Karaman ti naipadamag a nakaro a panaglayus ti Puerto Princesa City ken sabali pay nga ili ti Palawan, nga no sadino ket lima ti natay.

Nagkirang ti iwarwaras ti estado a ₱65 milion a ruling maikumpara ti kinakaro ti nadadael, basar iti grupo. Saan nga umanay tapno maitakder dagiti balay, isubli dagiti napukaw a mula, wenno mangsango iti trauma a pinarnuay iti komunidad.

Panawagan ti alyansa nga maaddaan ti komprehensibo a plano para iti didigra tapno ikkan ti prayoridad ti pinakabulnerable a lugar ken dagiti programa a pangkabiagan kadagiti naapektaran a komunidad. Kasapulan met a pagbayaden dagiti lokal ken nasyonal nga opisyal ti napaay a panangprotekta kadagiti umili, gapu iti panangbaybay-a ken panagtultuloy ti didigra.

ITI ABABA A SARITA

4,000

tonelada ti **sibuyas** ti pinalubusan nga angkaten iti panawen ti panagaapit. Ibilbilang dagiti mannalon daytoy a panangsabotahe ni Marcos iti produksyon ti lokal a sibuyas.

17%

ti bimmabaan iti presyo ti irik idi Enero kalpasan nga pinabus-uyan ti importasyon ti agas idi 2024. Kababaan ti panagggatang ti Calabarzon, iti abereyds nga ₱17.41/kilo kumpara iti nasyonal abereyds nga ₱20.70/kilo.

Pammataudan: Philippine Statistics Authority

₱4B

pondo ti USAID nga maibunong para kadagiti maka-US nga organisasyon ken institusyon ti Pilipinas nga sinuspinde ni US Pres. Donald Trump iti 90 aldaw.

1 Beechcraft King Air 300

Eroplano a pang-espiya ti US ti natnag iti Ampatuan, Maguindanao del Sur idi Pebrero 6, adayo iti ibagbagada a "hotspot" ti risiris ti Pilipinas ken China, nga ik-ikkaten ti US ti presensya daytoy iti pagilian.

7,210

natay a soldado

ti agtultuloy nga "agaw-awat" ti pensyon nga aggatad iti ₱615 milyon idi 2023.

Pammataudan: Commission on Audit

714%

ngimmato ti presyo ti *diesel* manipud impatungpal ti Oil Deregulation Law idi March 1998 inggana Enero 2025 wenno 27 tawen, kabayatan a 563% met a ngimmatoan iti presyo ti gasolina iti agpada a panawen.

Pammataudan: Paaralang Medardo Roda ng Piston

62%

taoan ti 126 organisasyon a makatao ken sibiko ti nagreport a na-redtag idi napalabas a tawen, 57% kadakuada ti impauneg ti pisikal a sarbeylans ken 17% ti nakasango ti kaso a "terrorism financing" Kas langa ti pannakapilit ken pamutbuteng ti estado, tapno puersaen ida a pasardengen kadagiti trabaho a *charity*.

Pammataudan: Council of People's Development and Governance/National Union of People's Lawyers

55%

wenno 86 iti 156 rehistrado ti eleksyon Partylist ket Partido dagiti dinastiya a politikal, dadakkel a negosyo ken militar o pulis, sumangsango kadagiti kaso ti korapsyon, adda dagiti saan mapagtalkan nga adbokasiya, wenno awan ti ipabpablaak iti publiko nga naan-anay nga impormasyon.

Pammataudan: Kontra Daya

Protesta kontra panagngato iti matrikula iti Panay. Nagprotesta dagiti estudyante manipud iti naduma-duma a pribado nga unibersidad idi Pebrero 14 tapno supiaten ti nakaro a panagngato iti matrikula ken dadduma pay a mabayadan. Indauluan daytoy iti Kabataan Partylist-Panay.

Dagiti protesta kontra panangikkat ti Cebu. Nagirussuat ti piket dagiti grupo ti mangmangged ken myembro ti Makabayan Coalition idi Pebrero 13 tapno iprotesta ti kumarkaro a panangikkat ken kontraktualisasyon iti probinsya. Sakbay daytoy, nangisayangkat ti protesta dagiti mangmangged ti Coca-Cola Cebu iti sango ti planta daytoy iti Mandaue idi Pebrero 10, ti aldaw nga inikkat ti kumpanya ti 200 mangmangged.

Panagsala a maibusor iti pasismo. Indauluan ti Gabriela iti tinawen a panagsala tapno lagipen ti One Billion Rising (OBR) iti Mendiola ti Manila idi Pebrero 14. Ita a tawen, naipamaysa ti kampanya ti OBR ti panaglaban ti pasismo iti naduma-duma a paset ti lubong, maibilang dagiti gubat nga indauluan ken pinarnuay ti US ken pasismo dagiti estado nga ponponduan ti US.

Ti laeng bagas ti napateg. Nagturong dagiti mannalon a naggapu pay iti Bulacan, Rizal, Laguna ken Tarlac iti sango ti Department of Agriculture tapno ipanawagan manen ti panangibasura ti Rice Liberalization Law, a nagbalin a linteg idi Pebrero 14, 2018.

Antiqeuño kontra-minas. Nangirussuat ti ginasut nga Antiqueño ti koalisyon nga AMLIG Antique Alliance idi Pebrero 11 tapno supiaten ti naipadamag a panangideklara ti estado ti 3,715 ektarya a daga ti nasurok 16 barangay sadiay Patnogon, San Remigio, Valderrama ken Sibalom ti Antique nga lugar ti pagminasan.

5-tawen a prangkisa ti jeep, isubli. Nagtataripnong iti sango ti LTFRB dagiti myembro ti Piston idi Pebrero 10 tapno irupir ti panangisubli ti 5-tawen nga indibidual a prangkisa kadagiti tsuper ken opereytor. Nagsumite da met laeng ti petisyon nga addaan pirma ti nasurok 30 organisasyon dagiti drayber ti Jeep para daytoy.

Ikkaten ti buwis para iti langis. Nagprotesta ti Piston ken dadduma pay a demokratiko a grupo iti sango ti Petron Philcoa ti Quezon City idi Pebrero 10, maika-27 anibersaryo ti Oil Deregulation Law. Pinalubusan daytoy a linteg ti awan kontrol na a panagngato ti presyo ti gasolina. Impanawaganda ti panangikkat ti VAT ken excise tax kadagiti produkto ti petrolyo nga padagsen kadagiti drayber ken komyuter.

"Assumption of Jurisdiction" ti DOLE iti welga ti Nexperia, Instrumento ti Kapitalista

IMPARANG TI DEPARTMENT of Labor and Employment ti panagbalin a maka-kapitalista na idi nangiruar ti linteg "assumption of Jurisdiction" wenno AJ idi Pebrero 5 ti sangsanguen a laban dagiti mangmangged ken unyon iti Nexperia Philippines Inc. Babaen ti AJ, epektibo nga iparit ti DOLE ti plano a welga nga isagsagana dagiti mangmangged iti panangiyuna ti Nexperia Philippines Inc Workers' Union-National Federation of Labor Unions-Kilusang Mayo Uno (NPIWU-NAFLU-KMU).

Ti AJ ket maysa a linteg nga inruar ti sekretario ti DOLE kadagiti pannakaiparit nga agtrabaho kadagiti industriya a maibilang a "napateg iti nasyonal a pagimbagan". Awtomatik a lappedan daytoy ti aniaman a welga wenno *lockout* ken obligaren nga agsubli a dagus iti trabaho dagiti mangmangged ken ituloy ti operasyon ti kumpanya. Usar ti AJ, mabalin a patignayen ti DOLE dagiti pulis ken militar tapno panangparigato dagiti mangmangged nga agsukir iti linteg daytoy.

Nagsasaruno dagiti piket ken rali nga inangay ng NPIWU itay Pebrero tapno batikusin ti AJ ken sungbatan ti Nexperia ti nabayagen nga karit dagiti mangmangged ditoy. Malagip a nagbotos ti mayorya dagiti myembro ti NPIWU-NAFLU-KMU idi Disyembre 20, 2024 tapno ikasa ti welga kalpasan ti maysa a tawen nga panangitantan ti kumpanya iti negosasyon ken *deadlock* a panagpapatang para iti baro a *collective bargaining agreement* (CBA). Panglaban da met lang ti iligal a panangikkat ken panangikkat iti uppat nga opisyal ti union maibilang ti pangulo daytoy idi Disyembre 17, 2024.

Basar iti Center for Trade Union and Human Rights (Philippines), maibusor ti AJ iti karbengan dagiti mangmangged ti pannakinegosasyon ti CBA ken karbengan nga agwelga. Addaanen ti ukom ti International Labour Organization Committee of Experts on the Applications of Conventions (ILO-CEACR) nga sumupsupiat iti ILO Conventions 87 ken 98 ti AJ ti karbengan ti kolektibo a pannakisarita ken karbengan nga agwelga.

Ti Nexperia ket paset ti maysa a kumpanya a multinational nga agparpartuat kadagiti semiconductor chip nga ar-aramaten kadagiti lugan, *cellphones*, ken dadduma pay. Karaman kadagiti kliente daytoy ti Bosch, Continental, Denzo, Huawei, Neltz, Tesla, Xiaomi at Samsung.

Iti agdama, makaar-aramid ti Nexperia Philippines ti pito milyon a *chip* ti inaldaw. Paset daytoy iti nasurok 90 bilyon *semiconductor chip* a maparpartuat ti kabuklan a kumpanya kada tawen. Daytoy Pebrero, nagreport ti kumpanya iti kabuklan a pastrek nga 12.61 billion dollars para iti 2024.

Ti Nexperia ket dati a Phillips Semiconductors, maysa kadagiti kadakkelan a kumpanya ti semiconductor a nakabase iti The Netherlands. Inlako daytoy kadagiti Dutch nga nakinkukua kadagiti agpupuonan nga Amerikano idi 2016 ken nagbalin nga NXP Semiconductors. Idi 2017, nagatang daytoy ti Wing Tech, maysa a kumpanya a Chinese nga paset ti panagtagikua ti estado ti China. Addaan daytoy kadagiti mayor nga opisina iti The Netherlands ken China.